N°. 62. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag 18 April.

DUITSCHLAND.

Stuttgart, *9 april.* Heden had de eerste zitting onzer tweede kamer na de Paasch-vacantie, plaats. De minister van financiën droeg voor, dat men nu na afloop van het derde kwartaal, de financiële uitkomsten berekenen kon, en opmaken dat zij een aanzienlijk overschot van inkomsten opleveren zouden. Van koningswege was hij derhalve gelast bij het financiële wetsontwerp van 4 febr. nog een artikel te voegen, behelzende dat er een millioen gulden tot buitengewone amortisatie zou worden besteed. (*A. Z.*)

Hamburg, *9 april.* De Maagdenburger stoomboot, *Friedrich Wilhelm*, is, een uur van Maagdenburg, geheel verbrand. Het vuur was in het scheepsruim uitgebarsten. Al de passagiers en een gedeelte der goederen zijn gered; de lading, gelijk het schip zelf, waren verzekerd. (*P. A. Z.*)

OOSTENRIJK.

Weenen, *8 april.* De heer *O' Sullivan de Grass*, wiens hier achtergeblevene vrouw dezer dagen van eenen zoon bevallen is, moet voorloopig slechts als particulier teruggekeerd zijn. Intusschen heeft hij reeds eene vrij lange audientie bij den vorst *van Metternich* gehad. (*K. Z.*)

PRUISSEN.

Berlijn, *7 april.* Er is wederom een aantal der talentrijkste officieren op weg naar Konstantinopel, of althans bestemd om derwaarts te gaan. Zij worden allen zeer goed bezoldigd en bekomen aanzienlijke reisgelden. Het zijn deels infanterie-, deels cavallerie-, deels artillerie- en genie-officieren. De Pruissische officieren moeten in Turkije zeer goed behandeld worden en in hooge achting staan. (*H. C.*)

PART. CORR. *Berlijn*, *9 april.* »Het plan tot het bouwen eener bibliotheek achter de universiteit, is thans den universiteits-senaat voorgelegd, die zijne toestemming tot afstand van den grond geven moest, hetgeen trouwens geen bezwaar hebben zal. Het bouwkapitaal van 360,000 daalders is over 6 jaren verdeeld, zoodat er ieder jaar 60,000 daalders daartoe bewilligd zijn. Het oude bibliotheek-gebouw zal tot bewaring van andere voorwerpen van kunst worden gebezigd. Sinds eene reeks van jaren heeft de directeur-generaal der post, de heer *v. Nagler*, bijzondere zorg besteed aan eene platen-verzameling. Deze waardevolle bladen liggen schier nutteloos in portefeuilles ... was, om ze voor het publiek toegankelijk te maken. Men hoopt, na voleinding der nieuwe bibliotheek, in het oude gebouw plaats voor dezelve te vinden. Ook het Egyptisch museum, dat zich thans in het paleis Mon Bijou bevindt, zal naar het oude bibliotheek-gebouw overgebragt worden.

»Een der beroemdste en oudste opvoedings-gestichten des lands, het *Joachimthalsche* gymnasium, dat door den keurvorst *Johan Friedrich* opgerigt werd, zal, naar men verneemt, ophouden eene openbare school te wezen, en tot zijne oorspronkelijke bestemming terugkeeren, namelijk een aantal kostgangers op te voeden en tot de universiteit voor te bereiden. Men wil thans de uitgestrekte gebouwen van dit groot gesticht, welke in eene der beste buurten van de stad liggen, verkoopen, en in een verwijderder gedeelte een nieuw gebouw oprigten, waar, tegen een matig jaargeld, een aanzienlijk getal kostgangers zal kunnen opgenomen worden. De verkoop der gebouwen alleen zou overvloedige middelen leveren om dit naar wensch te volbrengen."

ENGELAND.

Londen, *13 april.* Volgens een onzer dagbladen, zouden de bedenkingen van den heer *Nothomb*, betreffende de Schelde-vaart, niet van dien dringenden aard beschouwd zijn, dat de mogendheden zich bewogen hebben geacht tot het nemen van maatregelen, om in hare laatste besluiten eenige verandering te maken; en zou men den heer *Nothomb* te kennen hebben gegeven, dat die voorstellen aan de Nederlandsche regering medegedeeld zullen worden, ten einde daarop zoodanig acht te slaan bij het aangaan van de nadere afzonderlijke overeenkomsten, als de beide hoven zullen vermeenen te behooren.

Londen, *14 april.* Men heeft gisteren gunstige berigten uit Indië bekomen. De Britsche troepen hebben, zonder tegenstand van de zijde der inwoners te ondervinden, bezit genomen van Hyderabad en Bukhur, en zijn daardoor meester geworden van den geheelen loop van den Indus. De Ameers van Scinde hebben zich aan de Britsche regering onderworpen. De generaal *Fane* behoudt het opperbevel over de troepen, en in 't algemeen wordt de staat van zaken als gunstig voor de Britsche belangen voorgesteld.

— In het laatst van de maand december, moeten er weder moeijelijkheden te Canton zijn ontstaan tusschen de Britsche en Sinesche overheden, wegens het insluiken van opium, waardoor de handel tijdelijk was geschorst.

— Donderdag heeft de beruchte *O'Connell* in de vergadering van het zoogenaamde voorbereidings-genootschap te Dublin verklaard, dat, indien de ministers, ten aanzien van hunne staatkunde jegens Ierland, het onderspit mogten delven in het huis der gemeenten, en de Tory's andermaal aan het bewind mogten komen, hij niet meer als een voorbereider (*precursor*), maar openlijk als een vijand der bestaande unie tusschen Engeland en Ierland zoude optreden, en eenmaal dergelijk besluit hebbende genomen, nimmer van meening zoude veranderen.

FRANKRIJK.

Parijs, *13 april.* Sedert eenen geruimen tijd hadden de Fransche onderdanen te Tunis, of de lieden die onder Fransche bescherming staan, zich te beklagen over beleedigingen en dieverijen, die de troepen van den bey zich jegens hen veroorloofden. De consul van Frankrijk, de heer *de Lagau*, heeft zich herhaalde malen hierover tot den bey gewend, doch telkens ten antwoord gekregen, dat hij de schuldigen zou straffen, mits men hem die kon aanwijzen. Eindelijk is een soldaat, die aan eenen Griek, welke onder bescherming van Frankrijk stond, eene wond met een mes toegebragt had, gegrepen en gebonden aan den bey overgeleverd, die zich nu wilde beholpen met te zeggen, dat men, door den soldaat te binden, zichzelven regt had verschaft; doch de heer *de Lagau* heeft niet alleen geen genoegen met die uitvlugt genomen, maar eene nota aan den bey gezonden, waarin hij stellig verklaarde dat hij zijne vlag zou weghalen, zoo binnen vier en twintig uren geene genoegdoening gegeven wierd. Deze stoute taal had de gewenschte uitwerking en de bey beloofde den schuldige te doen straffen, zoo als de consul dit verlangen zou. Dit is de eerste maal, dat de bey aan enkele woorden gehoor gegeven heeft. De kooplieden hebben den heer *de Lagau* voor zijne betoonde standvastigheid openlijk hunnen dank betuigd.

— De Portugeesche gravin *de Povoa* treedt in het huwelijk met den marquis *de Fayal*, zoon van den hertog *de Palmella*, haren voogd. Zij brengt haren echtgenoot, behalve eene aanzienlijke menigte goederen, een fortuin aan van vijf en twintig millioen in vreemde fondsen en groote kapitalen, welke in Portugal geplaatst zijn.

— De Spaansche brieven behelzen heden weinig bijzonders. In Madrid heerscht steeds tweedragt in het bewind, en is men derhalve niet bij magte, om iets wezenlijks uit te voeren. — In Valencia hebben de revolutionairen het hoofd opgestoken, en schijnt het veel moeite te kosten, om het plegen van groote buitensporigheden te verhoeden. — In Katalonië is nog geene verandering in den staat van zaken gekomen, en de hoofden der liberalen daar te lande handelen steeds, alsof zij onafhankelijk waren van het bewind van Madrid. — In Neder-Arragon beginnen de Carlisten, onder *Cabrera*, of zijne onderbevelhebbers, zich weder uit te breiden, en moeten de constitutionelen zich bepalen tot het bezetten van de weinige vaste punten, die zij daar te lande nog in hunne magt hebben. De generaal *van Halen*, geen onderstand uit Madrid kunnende erlangen, heeft, volgens de laatste berigten, op eigen gezag, tamelijk drukkende verordeningen uitgevaardigd, om de stoutheid der Carlisten eenigzins te beteugelen. — In Navarre is geene merkbare verandering in den staat der zaken gekomen. *Maroto* schijnt den pretendent steeds te mistrouwen, en blijft dienvolgens op zijne hoede.

Parijs, *14 april.* Gisteren heeft de kamer, na eene levendige beraadslaging, de benoeming van den heer *de Girardin*, behoorende tot de partij der ministeriëlen, vernietigd, op grond, dat hij niet genoegzaam van zijne hoedanigheid als geboren Franschman had doen blijken. De houding der kamer is daarbij dezelfde geweest, als bij de vorige stemming; 206 leden hebben zich tegen en 184 hebben zich voor het bewind verklaard.

Tot dus verre hebben de gedeputeerden drie benoemingen, alle van leden, behoorende tot de behoudende partij, vernietigd. Zij hebben nog de geldigheid van zestien benoemingen te onderzoeken, en zullen daarna kunnen overgaan tot de verkiezing van eenen voorzitter.

BELGIE.

Brussel, *15 april.* Bij eene resolutie van het ministerie van oorlog, zullen de manschappen van het 15de regement reserve, tot nader bevel, naar hunne haardsteden terugkeeren. De tot den 1sten mei aan de reserve verleende verloven zijn onbepaald verlengd, terwijl die voor het staande leger tot 1 augustus zullen loopen.

— De heer *de Theux* is gisteren [illegible] teruggekeerd.

In *L'Indépendant* van den 15den leest men het volgende:

»De *Éclaireur de Namur* en de *Messager de Gand* geven elkander de hand. De eerste heeft eenen brief medegedeeld, waarbij men de vereeniging van België met Holland onder het gezag van den prins *van Oranje* of zijnen oudsten zoon voorstelt, doch met de administrative scheiding en het behoud van het uitsluitend Belgische leger. Het woord *behoud* is in den brief van den *Éclaireur* onderschrapt; men raadt aan welk adres hij dit woord rigt.

De *Messager de Gand* grijpt dit geschrift met vreugde aan, er een ontwerp van verbond in ziende tusschen de orangisten en hen, die hij de eerlijke en opregte revolutionairen noemt.

»» Niets is karakteristieker van het nieuwe politieke tijdvak, hetwelk wij intreden,"" roept hij uit, »» dan de verschijning van dien brief in den *Éclaireur*."" Het is inderdaad zeer karakteristiek. Blijkbaar hebben de bekendmakingen van den *Éclaireur* een hoofdbelang. Dat blad is het invloedrijkste des lands, en wat het heden zegt, zal morgen worden verwezenlijkt.

»Gelooft de *Messager de Gand* het? Neen; maar hij schept er vermaak in, het uit de ontroostelijk (*niais*) zijner partij te doen gelooven. Die taktiek heeft voor niemand iets nieuws. Doen sedert 8 jaren de orangistische bladen iets anders?"

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 12 *april*. Naar men verneemt, heeft het Z. M. behaagd het departement van oorlog te magtigen, om de milicien van 1832 en 1833, die gehuwd zijn, en kinderen hebben, alsmede de weduwenaars onder dezelve, met kind of kinderen, en aan welke verlof tot 1 mei 1839 was toegestaan, *alsnu*, *tot nadere oproeping*, *in het genot van onbepaald verlof te doen stellen*.

Amsterdam, 16 *april*. Men schrijft, dat de zaak van den ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Arnhem voor de regtbank te Utrecht aanhangig is gemaakt.

Van wege onderscheidene grondeigenaars onder Baambrugge, is een request aan de regtbank ingediend, waarbij zij als opposanten tegen het vonnis der regtbank, bij hetwelk de heer gouverneur van Utrecht gemagtigd wordt zich in het bezit der aangeduide gronden te stellen, optreden, terwijl zij tevens den heer staatsraad, gouverneur hebben doen dagvaarden. De officier van justitie bij de regtbank te Utrecht, Mr. *J. J. van Hees van Berkel*, heeft tegen dit request ook van zijne zijde eene memorie ingediend.

Men ziet met belangstelling thans de behandeling dezer zaak te gemoet, in welke de heer advokaat [illegible] voor de opposanten, en de officier van justitie, mr. *J. J. van Hees van Berkel* voor den staat zullen optreden.

Arnhem, 16 *april*. In ons vorig nommer beloofden wij, de hoofdpunten der pleitrede van den heer *de Kempenaer*, verdediger van den uitgever der *Arnhemsche Courant*, te zullen mededeelen. Alvorens hiertoe over te gaan willen wij een verslag geven van de conclusie van den advokaat der civiele partij. Welligt deelen wij in een volgend nommer ook het requisitoir van het publiek ministerie mede.

Mr. *Nedermeijer von Rosenthal* droeg namens de eischers (1) ter civiele voor:

»Dat zij te zamen uitmakende het zedelijk ligchaam, door spraakgebruik onder de benaming van *Postkantoor te Leiden* aangeduid, zich én gezamenlijk én ieder hunner in het bijzonder ten diepste gekrenkt hebben gevoeld door de aantijging eener daad, welke, behalve dat zij te regt voor de wet strafbaar is gesteld, eene algemeene en wel verdiende verachting op hen zou doen kleven.

»Dat zij ter herstelling hunner openlijk aangerande eer aan den eerstgenoemden hunner hebben opgedragen, om uit aller naam en in aller belang, overeenkomstig het voorschrift der wet, wegens dezen ondervonden hoon klagte in te leveren aan den ambtenaar, onder wiens regtsgebied deze aantijging was gepleegd.

»Dat dien ten gevolge op den 4den maart 1839 door den eerstgenoemden klager eene schriftelijke klagte aan den heer officier bij deze regtbank is ingediend, en door de overigen bij nadere acte uitdrukkelijk is geratihabeerd.

»Dat zij, ter teregtzitting van heden, waar deze zaak op de dagvaarding van het openbaar ministerie was aangebragt, zich overeenkomstig de bepalingen der wet, bij de openbare acte hebben gevoegd, ten einde hunne vordering tot schavergoeding gelijktijdig zoude kunnen worden behandeld en beslist.

Waaraan Zijn Ed. Gestr. voor dezelve concludeerde:

»Aangezien in het artikel der *Arnhemsche Courant* van den 14den februarij 1839 eene bepaalde daadzaak, het openen van brieven, aan een door het openbaar gezag daargesteld postkantoor toebetrouwd, als waar, of althans als waarschijnlijk wordt voorgedragen;

»Aangezien deze daadzaak, waar zijnde, dengenen of degenen hunner, die daaraan schuldig mogten worden bevonden, niet alleen aan de billijke verachting zijner of hunner medeburgeren, maar ook aan correctionele straffen bloot stellen zoude;

»Aangezien de geringe twijfel omtrent de gegrondheid der aangewrevene daadzaak, die door het gebruik der woorden *schijnt te blijken* bij den steller van dit berigt moet ondersteld worden te zijn overgebleven, aan die aantijging derzelver strafbaar karakter geenszins ontnemen kan, dewijl die strafbaarheid niet van den minderen of meerderen graad van de subjective overtuiging des beschuldigden, maar van de objective onwaarheid, of van het ontbreken van het wettelijk bewijs der aangewrevene daadzaak afhankelijk is;

»Aangezien daarenboven de minder bepaalde uitdrukking *schijnt te blijken* in het onderhavige geval volkomen bepaald, en van iederen overblijvenden twijfel ontheven wordt door het beroep op des inzenders geloofwaardigheid, en door de waarschuwing, die naar aanleiding van het publiek aan de administratie der posterijen gerigt wordt;

»Aangezien ter teregtzitting van heden, noch het wettelijk bewijs der aangewrevene daadzaak geleverd, noch [gelijk de advokaat der civiele partij gelieft te zeggen] eene enkele omstandigheid aangevoerd, veel minder evenwel bewezen is, waardoor de aangewrevene daadzaak geacht zoude kunnen worden eenige waarschijnlijkheid te hebben verkregen of waarop des berigtstellers subjectieve overtuiging der waarheid van zijn berigt met eenig vertrouwen zoude hebben kunnen rusten;

»Aangezien de beklaagde, ofschoon daartoe opgevorderd, heeft blijven weigeren den steller van dit onwaarachtige berigt te noemen of aan te duiden, en alzoo, uit kracht der wet, zoowel jegens de beleedigde partij als jegens de maatschappij voor de wettelijke gevolgen der aantijging aansprakelijk is;

»Aangezien de toepasselijkheid van art. 367 van het wetboek van strafregt op deze, door een openbaar dagblad verspreide, onwaarachtige aantijging, [volgens den advokaat der civiele partij] eener waar bewezen zijnde correctionele vervolgingen, haat en verachting voortbrengende daadzaak geenszins geacht kan worden weg te vallen door de omstandigheid, dat die aantijging niet jegens één bepaald *individuum* maar jegens meerdere, door eene algemeene benaming onmiskenbaar aangeduide *individuen* geschied is, dewijl noch het spraakgebruik, noch het doel der wet deze beperking gedoogen, als hebbende meerdere, onmiskenbaar aangeduide personen in het algemeen wordt te laste gelegd, geacht moet worden niet ieder hunner in het bijzonder te laste gelegd te zijn;

»Aangezien, al konde deze beperkende uitlegging met den letter en geest dezer wet worden overeengebragt, desniettemin de strafbaarheid dezer onwaarachtige aantijging geenszins vervallen zoude, dewijl bij art. 2 der wet van den 16den mei 1829 (Staatsblad n° 34) de bepalingen des aangehaalden artikels mede toepasselijk zijn verklaard op het misdrijf van laster, aan ligchamen, uit meer dan één persoon bestaande, aangedaan, al is het ook, dat geen persoon uitdrukkelijk zij aangeduid;

»Aangezien aan de gezamenlijke gevoegden het karakter van zedelijk ligchaam, uit meer dan één persoon bestaande, niet kan worden ontzegd, dewijl zij van staatswege aangesteld, op eene bepaalde plaats gemeenschappelijk tot de verrigting van bepaaldelijk aangewezene werkzaamheden geroepen zijn, en door de collective benaming in het aangeklaagde artikel voorkomende, op eene algemeen aangenomene en voor ieder verstaanbare wijze volledig worden aangeduid;

»Aangezien eindelijk de aan de gevoegden aangedane benadeeling van hunne eer, goeden naam, en openbaar karakter, wel is waar voor geene geldelijke waardeering vatbaar is, en door geene geldsommen kan worden vergoed, maar dat die omstandigheid geenen grond kan opleveren, om den beklaagden van de wettelijke verpligting tot schadebetering te ontheffen;—

Bij vonnis dezer regtbank, 1°. de beklaagde zal worden schuldig, of althans medepligtig verklaard aan het misdrijf van laster, en dienovereenkomstig, onverminderd de actie van het openbaar ministerie, zal worden veroordeeld, tot betaling aan de [illegible] behoeve en voordeele, voor de eene helft [illegible] der stad Arnhem en voor de wederhelft [illegible] armen der stad Leiden, eener som van een honderd vijftig gulden, of zoo veel minder, als de regtbank in deszelver wijsheid zal vermeenen te behooren;

2°. Aan de gevoegden de bevoegdheid zal worden toegekend, om van het in dezen te wellen vonnis ten koste van den beklaagde te doen drukken vijftig exemplaren, ten einde op zoodanige plaatsen te worden uitgedeeld of aangeplakt, en in zoodanige dagbladen geplaatst, als zij zullen goedvinden; en dat de daaraan te besteden gelden op eenen door de regtbank executoir te verklaren staat, uit kracht van het vonnis, van den beklaagde zullen kunnen worden ingevorderd;

3°. Eindelijk de beklaagde, mede ten behoeve der gevoegden en eischeren ten civiele, zal worden veroordeeld in alle de kosten van dit geding.

---

(1) Deze eischers zijn de heeren *Willem Pieter Kluit*, directeur van het postkantoor te Leiden, *Jan Fichet*, *Willem Joseph Francken* en *Barend Dulleman Hildebrant*, commiezen; *Jan Fichet junior*, assistent, en *Abraham Laverman*, *George Jansen*, *Pieter de Rie*, *Leonardus Verhaaff*, *Abraham Izaak Witmans*, *Hendrik Frederik Schlette* en *Hubertus Bernardus de Goeij*, brievenbestellers aan hetzelfde postkantoor.

Pleitrede van den heer DE KEMPENAER.

Thans gaan wij over tot de mededeeling van de hoofdpunten der pleitrede van den verdediger des gedaagden; zoowel ter wederlegging van het publiek ministerie als der civiele partij.

De heer *de Kempenaer* verdeelde dezelve in drie hoofd-afdeelingen; de eerste liep over zekere bijzonderheid, hier vooral in het oog te houden; de tweede over de moraliteit; de derde over de al- of niet-strafwaardigheid van het geplaatste artikel.

I. In de eerste afdeeling deed Zijn Ed. Gestr. opmerken, dat het geïncrimineerde artikel was een ingezonden stuk, noch van de redactie, noch van den drukker afkomstig, maar van eenen derde; dat deze zich niet verkoos te noemen, niet ter verdediging van zijn geschrift verkoos op te treden, [illegible] de drukker verpligt als verantwoordelijk te regt te staan.

II. In de tweede plaats, de moraliteit van het artikel behandelende, betoogde de heer *de Kempenaer* dat de gemaakte aanmerking berustte op eene waarheid, eene waarachtige daadzaak: de heer *van Borcharen*, boekhandelaar te Leiden, had op den 27sten december 1838 ten postkantore te Leiden eenen brief bezorgd, behoorlijk verzegeld, en geadresseerd aan den heer *Scheltus van IJsseldijke* te Elburg. Die brief kwam geopend te Elburg aan. De directeur van dat postkantoor, zulks ziende, gaf den heer *Scheltus* hiervan kennis. Dit was de aanleiding van het artikel, eene bloote opmerking behelzende, uit eene waarachtige daadzaak geput.

III. Tot de behandeling der al- of niet-strafwaardigheid van het artikel overgaande, onderzocht de heer *de Kempenaer* 1°. *den inhoud*, 2°. *de strekking*, 3°. *de reden*, 4°. *het karakter* van het artikel, en besloot daaruit 5°. dat het geen wanbedrijf van laster behelsde.

1°. Aangaande den inhoud. *Het schijnt te blijken*; niets werd dus verzekerd; zelfs niet dat het bleek; ofschoon er eene daadzaak (een open bevonden brief) bestond. Er werd alleenlijk gezegd; *het schijnt te blijken*; men onderstelde dus de mogelijkheid eener *vergissing* in de daadzaak; men erkende de mogelijkheid eener verkeerde *gevolgtrekking* uit die daadzaak. Zachter kon men iets, in zoodanige omstandigheden, niet uitdrukken. Maar verder: weder verzachtend, bezigde men het woord *soms*. Voorts zeide men *op het postkantoor*; dit was eene aanduiding van *plaats*, niet van eenigen *persoon*; die uitdrukking behelsde volstrekt geene bepaling of die persoon een *ambtenaar*, of een *bediende* van dat kantoor was, of het een particulier, eene vrouw of een man, een kind of een volwassene was, of hij daar te huis behoorde of niet te huis behoorde: — niets van dat alles werd *aangeduid*, veel minder *bepaald*.

2°. *De strekking* was vooreerst een ieder te waarschuwen, die brieven naar of te Leiden te verzenden heeft; iets zeer geoorloofds voorzeker, daar er hier een open bevonden brief aanwezig was. Maar de strekking was bovendien de algemeene administratie te waarschuwen, die men [illegible] en gezind moest om hen ingezetenen te dekken, enz. Wel verre dus van de administratie der posterijen te beleedigen, erkende men haar gezind om den ingezetenen tegen misbruik van vertrouwen te dekken.

3°. Als *reden* van het artikel voerde de heer *de Kempenaer* aan, dat men den dader niet kende, niet kon aanduiden en daarom geene klagt kon inleveren bij de justitie ter toepassing van art. 187 van het *Code Pénal*; niet kon klagen bij de administratie der posterijen, aan welke men niet eens kon opgeven of de dader al dan niet tot de ambtenaren of bedienden van het postkantoor behoorde: en de administratie toch alleen maar gezag heeft over hare beambten en bezoldigden.

4°. Het *karakter* van het artikel was eene bloote *opmerking*, eene welmeenende *waarschuwing*, geene *beschuldiging*, geene *aantijging*. Er bestond dus:

5°. *Geen wanbedrijf van laster.* Immers, wat wordt daartoe gevorderd?

Art. 367, C. P. zegt: *a.*) *aura imputé des faits* — *b*) *à un individu:* Maar men beroept zich op de wet van 16 mei 1829, art. 2.

Dat artikel spreekt van *openbare autoriteiten of ligchamen.* Wat wordt er nu door *openbare autoriteiten*, wat door *ligchamen* bedoeld?

a.) *Openbare autoriteiten* zijn personen, die met gezag bekleed zijn, — aan welke de uitoefening van eene der drie magten in den staat is toevertrouwd. Maar dat zijn onze brievenbestellers niet. De brievenbestellerij namelijk was aanvankelijk eene particuliere onderneming, — later eene stedelijke verzorging, — eindelijk eene inkomst van staat. Zij is en blijft eene onderneming ten behoeve van de ingezetenen, uitgevoerd door personen, daartoe door het gouvernement aangesteld en bezoldigd.

Geene brievenbestellers, geene paardenpostmeesters, geene ambtenaren van [illegible]jagermeesters, geene ambtenaren der stedelijke of landelijke belastingen zijn *autoriteiten*. Met evenveel regt zou men een' commies, een' [illegible], een' verschatter, een' afslager van de vischmarkt, een' stadsnachtwaker eene *autoriteit* kunnen noemen.

b.) De *ligchamen*, bij art. 2 der wet van 16 mei 1829 bedoeld, zijn *ligchamen van staat*; geene commerciële of andere vennootschappen; [illegible] ligchamen, waarvan art. 1690 van het burgerlijk wetboek [illegible] van staat, met staatsgezag bekleed; — dat is weder, [illegible] der regering uitmaken, als bekleed met eenig gedeelte van eene der drie magten in den staat, gelijk: de staten-generaal, de hoven en regtbanken, gedeputeerde staten, gemeenteraden.

Tot staving van het beweerde, treedt de heer *de Kempenaer* in een nader onderzoek nopens den oorsprong en het doel der bijgebragte wet van 16 mei 1829. Zijn Ed. Gestr. verwees naar de beraadslagingen in 1828 en 1829 over de verschillende ontwerpen dezer wet aan de staten-generaal aangeboden, en de daarin voorkomende belangrijke omstandigheid, dat het 2de artikel van het 2de ontwerp door het gouvernement is ingetrokken, juist omdat het 3de artikel van dat ontwerp, thans het 2de dezer wet, werkelijk als aanvulling van de artikelen 222 en 224 *Code Penal* moest worden beschouwd. Z. Ed. Gestr. verwees verder naar de redevoeringen der staatsraden *van Pabst* en *Raoux*, 's konings kommissarissen, ter gelegenheid van de beraadslagingen in de tweede kamer over het ontwerp van wet (1). De heer *van Pabst* zeide nopens het toen voorgestelde wetsontwerp »dat het geene wet op de drukpers" was. Voorts: »dat er intusschen gezorgd moest worden dat openbare autoriteiten of ligchamen, niet »minder dan bijzondere personen tegen laster en hoon wierden beveiligd; »maar er moest gezorgd worden, dat door deze bepalingen geen de minste »[illegible] kon opkomen van beperking der onschatbare vrijheid van spreken, »schrijven en drukken, en dat het onbetwistbaar regt uitdrukkelijk gewaarborgd werd; om zelfs over de handelingen der openbare magten zijne »gedachten te kunnen uiten en die te beoordeelen," enz.

De heer *Raoux* zeide: »Art. 367 en volgende van het strafwetboek »betreffen de misdaad van laster en hoon, jegens *bijzondere personen* (*des* »*individus*) gepleegd. Sommige regters hebben getwijfeld of openbare ambtenaren mede onder die benaming begrepen waren. Die twijfel, welke »overigens ongegrond was, werd bij art. 2 weggenomen. Deze artikelen van »het wetboek beveiligden eigenlijk de openbare ligchamen niet tegen den laster en de beleedigingen, welke tegen hen gerigt waren, wanneer men niet »bepaaldelijk een hunner leden aanviel. Te dien opzigte bestond er dus »eene gaping, die door het ontwerp is aangevuld geworden."

Het postkantoor, nu, vervolgde de heer *de Kempenaer*, is geen persoon, het is geene autoriteit; het is geen ligchaam. Het is een *vertrek*, eene *kamer*, waarin de brievenbestellerij geregeld wordt. Dat vertrek of kantoor is hier genoemd; daarom staat er OP *het kantoor.*

Eindelijk haalt de heer *de Kempenaer* artikel 3 der wet van 16 mei 1829 aan: »De misdrijven van laster en hoon, schriftelijk begaan, zullen niet kunnen vervolgd worden, dan op aanklagte der gelasterde of gehoonde partij." Wie is dat hier? Men kent er geene. Maar de directeur en verdere beambten, zelfs de rondbrengers der brieven van het Leidsche postkantoor, zijn hier opgetreden om zich te verdedigen, onder den naam van schadevergoeding te eischen. Zij zijn niet genoemd, niet beschuldigd, niet beleedigd, zij hebben dus geene actie.

Arnhem, 16 april. Bij het op heden uitgesproken vonnis heeft de correctionele regtbank den uitgever der *Arnhemsche Courant* veroordeeld tot gevangenis van ééne maand, *f* 25 boete, *f* 150 schadebetering ten behoeve der civiele partij, bevolen dat het vonnis te Leiden en Arnhem zal worden aangeplakt, hem daarenboven gedurende 5 jaar van zijne burgerregten ontzet, en verwezen in de kosten van het proces. Wij zullen het vonnis, zoodra mogelijk, in zijn geheel mededeelen. De uitgever heeft zich dadelijk tegen hetzelve in hooger beroep voorzien, zoodat deze zaak nu eerlang weder door het provinciale geregtshof van Gelderland zal worden beoordeeld.

Arnhem, 17 april. Arnhem herinnert zich geenen muziek-avond zoo veelvuldig bekoorlijk als die van gisteren. Behalve de heerlijke toonen van den heer *Ernst*, die niet minder verrukten dan de eerste maal, hoorde men weder met groot genoegen den beroemden Nederlandschen zanger, wiens fraaije stem, als gewoonlijk, luide toejuichingen behaalde; terwijl de schoone jufvrouw *Buys*, hare melodieuse woorden, met even veel duidelijkheid en zuiverheid van uitspraak, als jeugdige kracht en gevoelvolle frischheid van orgaan, beloften liet geven wier vervulling met Europische lauwers zal worden bekroond. Ondankbaar zou het eindelijk wezen, niet te gewagen van den algemeenen bijval, welken de solo van den heer *Marx* verwierf. Even als den vorigen avond waardeerde men te regt zijn pianospel. De heeren *Ernst* [illegible] mejufvrouw *Buys*, begeven zich thans naar Vriesland; van daar terugkeerende om Duitschland te gaan bezoeken, zullen zij zich welligt nogmaals alhier doen hooren. De geheel gevulde zaal en de luide toejuichingen getuigden genoegzaam van de groote belangstelling en hooge tevredenheid des publieks.

(1) *Staats-Courant*, 30 april 1829. no. 71, 2, en 3e bijvoegsel.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 16 April 2 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 10 D.
Den 17 April 2 El 3 Palm 4 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 6 D.

Advertentiën.

Getrouwd: H. J. KRAMER[illegible]
met
H. P. [illegible]

ARNHEM,
den 17den April
1839.

Ten huize van den Heer *J. ROBERT*, in het *Hôtel der Nederlanden*, te *Arnhem*, zal, op Donderdag den 2den Mei 1839, bij inzet, en op Donderdag den 16den dezelfde maand, bij toeslag, telkens des avonds ten 7 ure, ten overstaan van den te *Arnhem* residerenden Notaris Mr. *GERARD VAN ECK*, geveild worden:

1°. Een Hecht, Sterk en wel onderhouden HUIS en ERVE, Kadastraal Sectie O No. 818, gelegen binnen *Arnhem* in de Bakkerstraat, tusschen de Erven van den Apotheker *VAN PELT*, en den Suikerbakker *JANSEN*, op eenen der levendigste standen, zeer geschikt voor Handel, Nering en Koopmansbedrijf, voorzien van REGEN- en WELWATERPOMP; hebbende eenen Achteruitgang in de Torensteeg; — waarvan de aanvaarding zal zijn op den 1sten Augustus van dit jaar.

2°. Een net, kort geleden nieuw opgebouwd en wel onderhouden HUIS met ERVE, Kadastraal Sectie O. N°. 1018, gelegen nabij de St. Jansstraat, in den hoek bij het Roomsch-Katholieke Bestedelingshuis; te aanvaarden met 1°. Augustus 1839.

Gedurende drie dagen, zoowel vóór den inzet als vóór den toeslag, van des morgens 9 tot des nademiddags ten 2 ure te bezigtigen.

---

† † † Op Vrijdag den [illegible] April 1839, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *G. ALBERS*, te *Huissen*, ten overstaan van den Notaris *PILGRIM* aldaar, — blijft de toeslag bepaald der navolgende ONROERENDE GOEDEREN, uit de nalatenschap van Wijlen *RICHARDUS DE BRUIN*:

1°. Den STEENOVEN, *Geldersoord*, onder *Westervoort*, ingezet op . . . . *f* 10800

2°. Het WOONHUIS, in de Langestraat, te *Huissen*. » 5600

3°. De TABAKSHOFSTEDE, aan *de Loostraat*, onder *Huissen*. . . . . » 1410

4°. De UITERWAARD, het *Onderste Zaatland*, onder *Huissen*. . . . . » 3450

---

† † † Diegenen, welke eenige Papieren of Boeken onder zich, of iets te vorderen mogten hebben van of verschuldigd zijn aan wijlen den Wel Eerwaarden Heer *G. B. BOSCH*, gewoond hebben en overleden op Zijn Wel Ew. Buiten, *Leeuwenstein*, bij *Arnhem*, worden verzocht daarvan opgave, overgifte en betaling te doen vóór of op den eersten Mei aanstaande, ten kantore van den Notaris Mr. *J. NIJHOFF*, te *Arnhem*.

---

† † † De Notaris Mr. *E. Æ. HOOGLANDT*, te *Dieren*, zal, op Woensdag den 24sten April 1839, en, des noodig, den volgenden dag, aan te vangen des morgens om 10 uur, in het huis N°. 1. op de *Middachtersteeg*, bij *Ellekom*, publiek en bij opveiling verkoopen:

Eenen bijzonder net geconserveerden en deftigen INBOEDEL, bestaande in differente MAHONIEHOUTEN en andere MEUBILAIRE GOEDEREN, welke ETENS-, THEE- en andere TAFELS, TRIJPTEN en andere STOELEN, GLADDE heldere SPIEGELS, eene accuraat loopende Albasten PENDULE, LEDEKANTEN, welgevulde BEDDEN, BEDDENGOED, MATRASSEN en DEKENS, eenig gemaakt ZILVERWERK, voorts KRISTAL-, GLAS-, VERLAKT-, KOPER-, TIN-, IJZER-, BLIK- en ander WERK. — Eindelijk eene extra ordinaire goede KEUKEN-KAGCHEL of FORNUIS en eenen kapitalen, goed geconserveerden FRANSCHEN WAGEN voor een of twee Paarden, met TUIG, en hetgeen alsdan verder te voorschijn zal worden gebragt.

Alles daags te voren van 10 uur des morgens tot des nademiddags ten 3 ure voor een ieder te bezigtigen.

---

† † † In een plaatsje, gelegen in de nijverigste landstreek van het [illegible], in eene wel ingerigte *Looijerij*, waarin [illegible] leder, als ook *Laarzenschachten*, bereidt worden, wordt een JONGELINGSCH, van fatsoenlijke ouders, als LEERLING gevraagd. — Op billijke voorwaarden. — Op franco brieven, onder Letter G, of op persoonlijke aanvragen, geeft de Boekdrukker *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*, dienaangaande, nader bescheid.

---

† § † Er wordt binnen de stad *Arnhem*, tegen *inkoopsprijs*, ter overneming aangeboden een sints eenige jaren met succes uitgeoefende WINKEL. — Iemand hierop reflecterende [illegible] *Franco-brieven*, onder Letter X, aan het Bureau dezer Courant [illegible].

MAGAZIJN VAN MODES.

De Ondergeteekenden hebben het genoegen [illegible] te berigten, dat zij uit *Parijs* ontvangen hebben [illegible] DAMES-ZOMERHOEDEN, CAPOTEN, STROOHOEDEN, MUTSEN, BLOEMEN, LINTEN, enz., enz; alsmede een aanzienlijk assortiment OMSLAG-DOEKEN, MANTILLES, ECHARPEN en FICHUS.

Ook zijn zij voorzien van alle soorten nieuwe geborduurde en gedrukte MOUSSELINE-LAINES en FRANSCHE en ENGELSCHE KATOENEN.

BAHLMANN EN COMP.

Arnhem [illegible]

MAGAZIJN VAN MODES EN MANUFACTUREN.

De Ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten dat zij uit *Parijs* de Nieuwste Modellen voor HOEDEN EN MUTSEN ontvangen heeft, alsmede een uitmuntend Assortiment DOEKEN EN DAMES-KLEEREN.

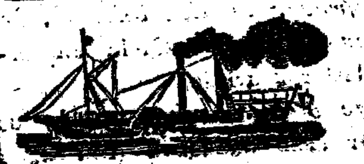
Arnhem, den 12den April 1839.

WED. BENJAMINS,
Geb. *CAHIS*.

---

† † † Aan de belanghebbende wordt berigt, dat de *Zutphensche* PAARDEN-, BEESTEN-, SCHAPEN- en VARKENSMARKT gehouden zal worden den achtsten Mei 1839, in vereeniging met de WASCH- en BOEKMARKT; en niet op den *tienden* Mei, zoo als dezelve was aangewezen in den Almanak van den Ondergeteekende

W. J. THIEME.

Rijn- en IJssel-
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling voor de maand April 1839.

Van *Amsterdam* naar *Kampen*, iederen Maandag en Woensdag, des morgens ten 5 ure.

Van *Kampen* naar *Amsterdam*, iederen Zondag, Dingsdag en [illegible] dag, des middags circa 1 ure, en iederen Maandag, Woensdag en Vrijdag, des middags circa 12 ure.

Van *Arnhem* naar *Kampen*, iederen Zondag en Dingsdag, des morgens ten 5 ure.

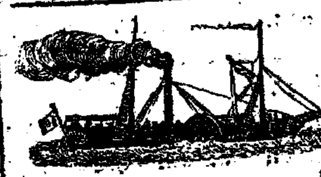
Van *Kampen* naar *Zutphen*, iederen Zondag en Dingsdag, des middags circa ten 1 ure.

Van *Zutphen* naar *Kampen*, iederen Maandag en Woensdag, des morgens ten 6 ure.

Van *Kampen* naar *Arnhem*, iederen Maandag en Woensdag, des middags [illegible]

Van *Arnhem* naar *Keulen*, iederen Donderdag, des morgens ten 5 ure.

Van *Keulen* naar *Arnhem*, iederen Zaturdag, des morgens ten 6 ure.

Stoomboot-Maatschappij
VOOR DEN
NEDER- EN MIDDENRIJN,
gevestigd te Dusseldorp.

Dienst tusschen Rotterdam, Dusseldorp en Mentz.

STROOM-OPWAARTS.

Van *Rotterdam* naar *Emmerik* en tusschen liggende plaatsen, iederen Woensdag en Zaturdag, des morgens ten 6 ure.

Van *Vreeswijk* naar *Emmerik* en tusschen liggende plaatsen, iederen Woensdag en Zaturdag, des morgens omstreeks ten 11 ure.

Van *Arnhem* naar *Emmerik* en tusschen liggende plaatsen, iederen Woensdag en Zaturdag, des namiddags omstreeks ten 4 ure.

Van *Emmerik* naar *Dusseldorp* en tusschen liggende plaatsen, iederen Donderdag en Zondag, des morgens ten 7 ure.

Van *Dusseldorp* naar *Coblentz* en tusschen liggende plaatsen, dagelijks, des avonds ten 11 ure.

Van *Coblentz* naar *Mentz* en tusschen liggende plaatsen, dagelijks, des morgens ten 7 ure.

STROOM-AFWAARTS.

Van *Mentz* naar [illegible] plaatsen, dagelijks des [illegible]

[illegible] tusschen liggende plaatsen, iederen [illegible] des avonds ten 11½ ure.

Van [illegible] naar *Rotterdam* en tusschen liggende plaatsen, iederen Dingsdag en Vrijdag des morgens ten 5½ ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam* en tusschen liggende plaatsen, iederen Dingsdag en Vrijdag, des morgens omstreeks ten 10 ure.

Van *Vreeswijk* naar *Rotterdam* en tusschen liggende plaatsen, iederen Dingsdag en Vrijdag, des namiddags omstreeks ten 1½ ure.

Nadere inlichtingen te bekomen bij de Agenten:

De Heeren DE COCK en EARLES, te *Rotterdam*; P. VAN DIJK, te *Vreeswijk*; (die eene geschikte gelegenheid tot vertrek naar *Utrecht* zal aanwijzen) C. W. BALCK, te *Arnhem*; STEVENS SALTZMANN EN COMP., te *Emmerik*, alsmede bij A. DE GROOT, in *den Liggenden Os*, te *Utrecht*.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.